

Výzvy a příležitosti podzimu pro kulturu

#4 Olomoucké kulturní fórum

=

platforma olomouckých kulturních aktérů pro hledání synergie, koordinace a spolupráce

pondělí **19. 15:00 - 16:15, ZOOM**

Pořadatel: Kreativní Olomouc / **Moderátorka:** Magdaléna Petráková

Host: Jan Žůrek

Účast: Alžběta Kvapilová, Petra Němečková, Markéta Polášková, Kateřina Kohoutová, Vladimír Foret, Jiří Doležel, Simona Vičarová, David Gerneš, Michaela Jendřejková, Adéla Hazuchová, Petr Ilgner, Dana Voillot

Anotace: Doba je turbulencí, kulturní instituce v nejistotě a informace se každý den vyvíjí. Máme různé zkušenosti s poskytovateli dotací, rozdílné plány, ale také velkou příležitost k synergiím i předání aktuálních novinek z řady oblastí.

Stručné shrnutí z OKF#4:

Čtvrté Olomoucké kulturní fórum se konalo v návaznosti na jarní setkání, která měla poskytnout olomouckým kulturním aktérům prostor pro hledání synergie, koordinace a spolupráce. Vůli ke spolupráci a synergii účastníci fóra nadále projevují, nicméně v současné době - oproti jaru - nevidí příležitosti pro rozvoj konkrétních společných aktivit s ohledem na nejistotu, která znemožňuje jakékoli plánování. Současnou situaci výstižně shrnul David Gerneš slovy: *“Myslím, že jsme se ocitli ve stavu jisté letargie. Všichni asi tušíme, co potřebujeme a to je především vědět co, kdy a jak začne... Každý si asi jsme schopni svůj provoz vyřešit v rámci toho, co můžeme a nemůžeme dělat. Ale v momentě, kdy bychom věděli, kdy otevřeme a jak, tak v ten moment z toho pro nás vypadne milion dílčích jednotlivých úkolů a potřeb. Ale dokud nebude známá ta hlavní neznámá, tak si myslím, že všichni potřebujeme všechno a zároveň nikdo nic, protože se plácáme v divném vakuu.”*

Jan Žůrek reportoval o podmínkách aktuálních dotačních příležitostí Ministerstva kultury (MK) a Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) vyhlášených v souvislosti s covidem. Posléze došlo k diskuzi a výměně informací a zkušeností ke třem tématům: prevence ve vztahu ke druhé vlně koronaviru, aktuální potřeby kulturních aktérů a příležitosti pro spolupráci.

Jedním z ústředních témat debaty se nakonec stalo vyúčtování grantů Města a podněty k dotačnímu řízení pro rok 2021. V současné chvíli není jasné, zda je v případě zrušení akce/projektu (třeba i na poslední chvíli) v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu nebo zpřísněním epidemiologických opatření, příjemce dotace povinen dotaci vrátet. Z OKF#4 vzešla poptávka získat od Magistrátu města Olomouce jednoznačné stanovisko ohledně podmínek vyúčtování nákladů pro tento rok, nejlépe ve prospěch uznávání nákladů vynaložených (a prokazatelně doložených) na neuskutečněné akce/projekty. Zároveň padla shoda účastníků fóra na potřebě reflektovat a zohlednit letošní zkušenosti příjemců dotací v nastavení podmínek dotačních řízení připravovaných pro další rok tak, aby byly jasné předem a co nejtransparentnější. Zároveň účastníci fóra stojí o informace týkající se harmonogramu dotačních řízení pro rok 2021. Nejistota je to, co v danou chvíli ohrožuje a paralyzuje kulturní subjekty nejvíce.

Magdaléna Petráková - Úvod:

Situace je pro všechny složitá, byť se asi každého dotýká jinak. Cílem je sdílet zkušenosti, vyměňovat si informace a mluvit o tom, s čím můžeme svépomocí něco dělat. Stranou odsouváme problémy, které nemůžeme ovlivnit. Setkání bylo podpořeno z Nadace VIA.

Jan Žůrek - Report o aktuálních dotačních příležitostech Ministerstva kultury (MK) a Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) vyhlášených v souvislosti s covidem:

[Druhé kolo mimořádné výzvy na MK "COVID-KULTURA 2"](#) - subjekty, které dosud nežádaly (v prvním kole) budou upřednostněny. Podporu získají pouze ty subjekty, které dostaly podporu od MK v posledních 3 letech, tzn. pokud nejste jako subjekt historicky z MK podporován, eventuálně nejste neziskový projekt a neprovozujete veřejnou kulturní službu, tak se vás tato výzva netýká. U těch, co žádali v prvním kole se ukázalo, že byla alokace opravdu dostatečná a ta podpora byla z velké části přiznávána ze 100%. Pokud tedy nedošlo k tomu, že tam byl nějaký výrazný nesoulad v rozpočtu (např. v případě, že někdo ze záchranného balíku žádal větší částku - a celkové náklady na projekt byly větší - než tomu bylo v původní žádosti). Já bych upozornil na to, že i ti z vás, kteří mají v současné době nějaký grant a nemá pro ně třeba smysl v mimořádné výzvě žádat, tak je možné požádat si o změny podmínek té dané dotace. Například máte-li udělat novou inscenaci a máte na to grant a v žádosti jste slíbili 10 repríz a teď více, že je nebudete realizovat a MK vám to pravděpodobně odpustí a přitom vám nebude sahat na výši přiznané částky.

[Program COVID - Kultura pod Ministerstvem průmyslu a obchodu](#) - není možné čerpat z obou programů naráz. Co se týče MPO, tak sice médiu proběhlo, že výzva je vyhlášená, protože stát se chtěl pochlubit, že okamžitě reaguje na to, že zavírá provozy. Fakticky to dali na web, ale chybí tam finální verze formuláře a výzva není úplná. Ve finální podobě i s podrobnějším manuálem by to tam mělo viset ve čtvrtek (22.10.).

Parametry výzvy už na webu najdete. Alokace je 750mil., což teď nikdo nedokáže posoudit, zda je málo nebo hodně, protože v tom programu COVID - Kultura 1 bylo pouze vyčerpáno zhruba 100mil., takže v tomto kontextu se může 750mil. zdát jako hodně, ale ta první výzva byla nastavena úplně špatně. Takže nyní se dá očekávat, že se bude očekávat v mnohem větším rozsahu. Ministr Zaorálek nám sdělil, že je s ministrem Havlíčkem domluvený, že pokud se to vyčerpá, tak se to navýší.

Program je určený primárně pro podnikatele v kultuře, kteří dosud o dotace nežádali. Tzn., kdo čerpáte z MK, tak žádejte ve výzvě MK, protože ta alokace je tam velmi slušná, protože se dosud nevyčerpalo tolik. Zatímco vy, co nesplňujete podmínky MK, žádejte na MPO.

Ve výzvě MPO existují dvě kategorie podporovaných aktivit. Buď jsou to subjekty (například pokud máte nějaký celoroční provoz jako hudební klub), anebo ti individuální umělci nebo OSVČ. Týká se to i těch kreativních průmyslů, takže pokud děláte např. cirkusy, ale třeba i slavnosti, tak na to určitě dosáhnete. Dají se tam čerpat nejen ty prostředky na přípravu akce, která neproběhla, ale i provozní prostředky. A co já vnímám za nezávislá divadla jako důležité je opatření b) pro OSVČ, ať už výkonní umělci nebo technické profese můžou dosáhnout na podporu ve výši 60tis. Kč. Sice je tam bude ve formuláři děsit, že měli realizovat projekt a že mají dokládat fotografie ze své činnosti, ale je to velice formální.

MK stáhlo z příspěvkových organizací asi 50 lidí, kteří by měli vyhodnocovat uznatelnost a relevanci žadatele a snad ten proces bude velice rychlý a i ta podpora přijde rychle.

Myslím, že v roce 2020 je tady relativně dost peněz nachystaných a byla by škoda je nečerpat. Je otázka, jaká bude situace v roce 2021. Máme informace, že MK navýší kapitolu grantů - veškeré granty, co poskytuje - a taky máme informaci, že program MK "COVID-KULTURA 2" by se měl s velkou pravděpodobností příští rok opakovat ve formě "COVID-KULTURA 3".

Výměna informací / zkušeností

1. prevence aneb *Jak jste byli na druhou vlnu připraveni a jak jste na situaci zareagovali?*

Vláďa Foret (Jazz Tibet Club):

Všechny koncerty v Jazz Tibet Clubu jsem dimenzoval na malou kapacitu a byl jsem připravený na razantní omezení tak, abych byl schopný to eventuálně kompletně udělat na sezení. Snažil jsem se předcházet tomu, abych nemusel zbytečně přesouvat nebo rušit akci. Ale od určité chvíle nešlo dělat nic dalšího. Vzhledem k rozsahu a razanci těch omezení, jsem se asi dostatečně nepřipravil...

Taky jsem zrušil veškeré lokální předprodeje klasických fyzických vstupenek, ale nyní jsem prodával jen přes GoOut právě proto, abych měl možnost každého jednotlivého majitele vstupenky včas informovat. Například poslední koncert měl být v pátek a ve čtvrtek někdy pozdě večer přišel ministr s novými informacemi, že od pátku jsou akce zrušeny a tak jsem v daný den koncertu musel odvolat kapelu, techniky s nástrojema a asi 50 lidem, kteří měli vstupenky koupenou poslat e-mail a sms. Byl jsem vděčný za to, že jsem neprodal žádnou vstupenku mimo ten elektronický systém.

Na GoOutu oceňuju, že je to víc než prodejní portál, ale i kulturní portál, který vytváří určitý kontext a může tam naši akci objevit někdo, kdo by se o ní jinak nedozvěděl.

2. aktuální potřeby kulturních aktérů aneb *Co je největší problém, jaký teď řešíte a jaké vás k němu napadá řešení?*

Jedná se o de facto stejné problémy, jako jsme si definovali na začátku května na prvním olomouckém fóru. Problémy, které činnost kulturních organizací paralyzují:

- nejistota
- neinformovanost
- nemožnost plánovat na základě nejasného harmonogramu rozvolňování/utužování režimu

Katka Kohoutová (Letní kino Olomouc):

My - jako Letní kino - jsme plánovali akci s ohledem na to, jaké mohou být shromažďovací možnosti. Větší akce jsme plánovali až na podzim a tak jsme permanentně sledovali situaci a dotklo se nás to zásadně, spoustu akcí jsme seškrtili a ta největší - plánovaná na 9. října - musela být kompletně zrušená. Dostali jsme se asi na 2/3 toho původně plánovaného programu. Osekali jsme to na minimum, které jsme schopni bez velkých ztrát zrušit. Čelíme tomu, že nevíme co a kdy bude. U nás kulturní sezona v zimě upadá, a nyní jsme se zavřením přišli o všechny zdroje příjmů. Je načase řešit granty na příští rok a vůbec netušíme, jak to zatím uchopit. S akcemi plánovanými na listopad se zatím napůl (ne)počítá.

Petra Němečková (Divadlo Tramtarie):

Obrovský pokles prodeje vstupenek jsme zaznamenali už v září, tedy ještě dřív, než se zavřela divadla a provozy, od chvíle, kdy se vyhlásilo, že budou nouzový stav. Dokonce jsme i v říjnu rušili některá představení, protože lidi už nechodili a nechtěli sedět v rouškách. Myslím, že to bude řešit více organizací.

Řešíme především tu nejistotu, že se neví. Do 3. listopadu je sice zavřeno, ale všichni tušíme, že to může být mnohem dýl a tak se připravujeme na variantu, že je zavřeno do konce roku a řešíme nějaké online projekty. Není to pro nás tentokrát taková panika jako na jaře, tentokrát je to klidnější, protože máme pocit, že nějaké kompenzace pro OSVČ jsou, takže myslím, že jsme schopni to nějak přežít. V tuto chvíli ale nejsme vůbec schopni chystat příští rok: řešíme s režiséry dramaturgický plán, ale každý nám řekne, že neví co bude a tak je pro nás obtížné nachystat projekty pro grantová řízení a tak vědět, co bude za premiéry nebo nebude. To jsou ale věci, které nikdo z nás neovlivní.

David Gerneš (Moravské divadlo):

Myslím, že toho času se pracuje se dvěma scénáři: buď se něco pustí v polovině listopadu, pokud všechno půjde dobře nebo vláda zjistí, že na to nemá. Ale jako pravděpodobnější verze se jeví to, že se velké divadelní produkce a akce pustí až od nového roku.

Jan Žůrek:

Také doufám, že ty menší provozy budou moci v nějakém režimu od druhé poloviny listopadu fungovat. Je otázkou do jaké míry to dává ekonomicky smysl, alespoň v tom směru, že dáte lidem práci, byť ty tržby budou nízké. Jinak je to reálná varianta, že naplno začneme fungovat až od ledna. U nás je to nepříjemné v tom (a má to tak i řada z vás), že máme kavárnu, která je hodně napojená na provoz divadla, takže problém se rozšiřuje i dál.

Adéla Hazuchová (manažerka Uměleckého centra UP - Konvikt):

My teď jedeme ve formátu, že se z našich prostor se streamují koncerty nebo je nahrává Český rozhlas Olomouc. Máme i nějaké nové rezervace prostor na konec listopadu a prosinec (koncerty, divadlo), ale osobně si nemyslím, že akce proběhnou v klasické podobě, tedy kontaktně s diváky.

Vláďa Foret:

Specifikum a úskalí GoOutu, které mě překvapilo je, že lidem, kteří si zakoupili vstupenku na akci, která se zrušila neo přesunula, dávají automaticky jenom vouchery, což se myslím dost promítá do toho, že lidi si nemají z čeho další vstupenky kupovat nebo mají strach, že se k nim nedostanou zpátky peníze a budou jim v tom ležet peníze. To je myslím na zvážení pokud se má GoOut stát oficiální platformou olomoucké kultury, protože ta doba bude taková minimálně půl roku, kdy nebude nic jistého na měsíc dopředu a jestli už teď na podzim zájem zeslábl ikdyž byly podmínky pro konání akcí příhodné...

Jan Žůrek: Myslím si ale, že to je politika GoOutu a nesouvisí to s tím, jak do toho vstoupil stát, aby pomohl těm velkým festivalům...

Vláda Foret: Podle mě by ta možnost vrátit peníze měla být automatická.

Jan Žůrek: Je to problém podlomení důvěry ve vztahu kulturní instituce a jejího návštěvníka, přitom tím viníkem je ta platforma, která vstupenky prodává.

David Gerneš:

Co se týče abonmá, tak jsme se pomohli tím, že jsme na jaře oznámili, že do konce roku dohráváme abonmá, které mělo platit jenom do září. Takže my čekáme na vládu podle toho, co řekne. V případě, že řekne, že se zavírá až do prosince, tak pádem budeme vracet peníze, protože nemáme kam couvnout. Aktuálně prodáváme dál nové abonmá na rok 2021. Upřímně doufám v to, že možná bude špatný leden-únor, ale že se pak vrátíme do elementárního normálu. Buď se pak vrátíme do normálu, anebo to už bude dlouhodobý problém, a pak nemá smysl to teď řešit, protože to nikdo neví. Nevíme co bude za 14dní a sotva víme, co bude v lednu.

Petr Ilgner (vánoční trhy - OLFEST events & promotion):

Co se týče zasmluvnění, nechali jsme si udělat právní analýzu a můžu s Vámi sdílet vyšší moc, kterou teď dáváme do všeho (pozn.: viz konec zápisu). Nicméně ve všech městech, kde to děláme mají problém to do smluv zařadit. Ne tolik účinkující jako spíš města, která nejsou schopná takhle rychle pružně reagovat. A já tedy jako optimista, možná až naivní - my bychom vánoční trhy v Olomouci chtěli v tomto roce stihnout. Máme nachystáno několik modelů sektorování, monitorování a rozdělení, tak jsme zvědaví, jak to dopadne.

Jan Žůrek: Mám pocit, že v průběhu posledního roku je to poprvé, co se nám vyplatilo, že platíme ty větší peníze za to, že máme víc lidí na ten hlavní pracovní poměr. Díky tomu můžeme čerpat program Antivirus, který - jako jeden z mála - který funguje. Tam jsme pravidelně dostávali podporu bezprostředně. Ale co se týče lidí na volné noze, tak tam je to o naší zodpovědnosti a našem osobním zájmu, že jim dáváme práci a platíme je, ikdyž se sami ocitáme ve složité situaci. Vnímám to ale tak, že ten ekosystém se neobejde bez toho, že ti silnější pomůžou tím slabším - tady ta instituce těm nezávislým umělcům.

3. **příležitosti pro spolupráci** aneb *V čem bychom mohli spojit síly a vystoupit jedním hlasem?*

Jan Žůrek: V červnu, kdy jsme se propojili jako divadelní scéna, tak to byl výborný způsob, jak fungovat synergicky. Ještě tři týdny zpátky jsem si myslel, že bychom mohli něco uskutečnit i teď a hodně jsem myslel na hudební scénu, kdy se nedaly akce dělat v klubech nebo jen s restrikcemi, takže bylo na zváženu, zda je vůbec realizovat. Vytvořit nějakou venkovní stage za podpory ministerských prostředků. V současné době těch přísných restrikcí se těžko něco vymýšlí. Jinak si myslím, že je velký potenciál v tom hledat podobné modely (spolu)práce.

David Gerneš: Myslím, že jsme se ocitli ve stavu jisté letargie. Všichni asi tušíme, co potřebujeme a to je především vědět co, kdy a jak začne. Nejvíc by mi pomohlo - byť by to byla blbá zpráva:

otevřete za těch a těch podmínek v prosinci a těch podmínek v lednu atd.. A to jsou věci, které nejsme schopni na Olomouckém kulturním fóru vyřešit. To je na jinou debatu. Myslím, že asi všichni umíme chodit v tom, jak sehnat dezinfekci, jak řešit roušky a respirátory. Každý si asi jsme schopni svůj provoz vyřešit v rámci toho, co můžeme a nemůžeme dělat. Ale v momentě, kdy bychom věděli, kdy otevřeme a jak, tak v ten moment z toho pro nás vypadne milion dílčích jednotlivých úkolů a potřeb. Ale dokud nebude známá ta hlavní neznámá, tak si myslím, že všichni potřebujeme všechno a zároveň nikdo nic, protože se plácáme v divném vakuu.

Petra Němečková: Souhlasím, že jsme ve vyčkávací fázi, protože hrozí lockdown etc. a teď ani nemáme tvůrčí energii ani nám nedává momentálně smysl řešit nějakou spolupráci nebo něco speciálního, protože tušíme, že za dva dny může být všechno jinak.

4. problémy s vyúčtováním grantů Města a Kraje a podněty ke grantovým řízením 2021

Petra Němečková: Zajímalo by nás, kdy se budou vyhlášovat granty, jestli budou posuny, zda se uvažuje o dramatických škrtech v alokaci, protože nevíme, jaký bude příští rok.

Magdaléna Petráková: Žádali jsme o aktuální harmonogram dotačních řízení. Schůzka, který měla proběhnout minulý týden byla zrušená a další proběhne 12. listopadu. Vzhledem k tomu, že vloni bylo dotační řízení vyhlášené a viselo na úřední desce už 8. října 2019, tak je nám jasné, že dojde ke skluzu oproti loňsku. To znamená, že uzávěrka nebude do konce listopadu, jako byla vloni, ale kdy bude nevíme.

Jan Žůrek: Z poslední kulturní komise, co proběhla před měsícem, byla informace, že do schvalovacího procesu jde ze strany náměstkyně návrh na stejnou částku jako vloni. Jakým způsobem se to bude měnit v průběhu vyjednávání bohužel nevíme.

Magdaléna Petráková: Není dokonce známo ani jasné stanovisko, co se týče pravidel vyúčtování tohoto roku. Zejména, co se týká akcí. Vznášela jsem dotaz, zda bude město uznávat náklady spojené s neuskutečněnou akcí a přišla odpověď, že Město zatím neví, že to řeší s právním oddělením.

Petra Němečková: Je to pro nás fakt složitá situace ve chvíli kdy není nic jasné ani dané, včetně termínu uzávěrky dotačního řízení...

David Gerneš: Pro příští rok by měla být upravena pravidla čerpání, ve kterých by měla být zohledněna letošní zkušenost. Teď je ten čas.

Jan Žůrek: Souhlasím, že je to problém v nastavení programu.

Smluvní doložka - dodal pan Petr Ilgner z OLFEST events & promotion:

„**Vyšší moc**“ znamená mimořádnou nepředvídatelnou a nepřekonatelnou překážku vzniklou nezávisle na vůli smluvních stran, která jedné nebo oběma smluvním stranám dočasně nebo trvale zabránila v plnění. Pro účely této smlouvy se za takovou překážku považují zejména přírodní katastrofy, nehody, havárie, teroristické útoky, války, občanské nepokoje, povstání či revoluce nebo stávky nikoliv lokálního charakteru. Za událost vyšší moci nejsou považovány takové události jako výluka, zpoždění dodávek subdodavatelů - subdodavatelů (pokud nejsou způsobeny událostmi vyšší moci), platební neschopnost, nedostatek pracovních sil nebo materiálu.

Smluvní strany berou na vědomí, že v okamžiku podpisu této smlouvy probíhá světová pandemie virové nemoci Covid-19. V souvislosti s touto pandemií se smluvní strany dohodly, že postihnou-li některou ze smluvních stran následky šíření pandemie Covid-19, je dotčená smluvní strana povinna tuto skutečnost neprodleně oznámit druhé smluvní straně, aby smluvní strany společně učinily potřebná opatření k zabránění vzniku škod obou smluvních stran. Následky šíření pandemie Covid-19 se rozumí zejména případy, kdy zaměstnanci Pořadatele či jiné třetí osoby na straně pořadatele (subdodavatelé Pořadatele), kteří se podílejí na činnosti Pořadatele, se nebudou moci podílet na realizaci smlouvy v důsledku nakažení nemocí Covid-19 nebo nařízení karantény, či dodavatelé a subdodavatelé Pořadatele nebudou schopni plnit dodávky v důsledku nakažení nemocí Covid-19 nebo nařízení karantény, jakož i následky spočívající v plnění veškerých karanténních opatření, vyhovění doporučením, opatřením a zákazům orgánů veřejné moci a jiné následky šíření této pandemie, které znemožní či ztíží t smluvní straně plnění podle smlouvy (dále také jako „následky šíření pandemie“). Po dobu trvání následků šíření pandemie není Pořadatel povinen poskytovat sjednané plnění v celém rozsahu či částečně, v závislosti na vlivu následků šíření pandemie na možnost plnění z jeho strany. Po odpadnutí následků šíření pandemie, které zapříčinily omezení plnění Pořadatele, je Pořadatel povinen bezodkladně pokračovat v plnění, o čemž neprodleně informuje Zadavatele. Oznámí-li však Pořadatel Zadavateli, že nastaly okolnosti výše uvedené, tj. není schopen zcela nebo zčásti poskytovat z důvodu následků šíření pandemie ujednané plnění, je Zadavatel oprávněn odstoupit od smlouvy v rozsahu dosud nesplněné části smlouvy. Zadavatel není oprávněn uplatňovat vůči Pořadateli smluvní pokuty v souvislosti s tímto částečným či úplným neposkytováním plnění z důvodu následků šíření pandemie ani jakoukoliv náhradu škody. Smluvní strany výslovně prohlašují, že veškeré budoucí následky šíření pandemie Covid-19 považují za vyšší moc ve smyslu ustanovení § 1764 až 1766 a § 2913 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

V případě, že v důsledku plnění karanténních opatření nebo při vyhovění doporučením, opatřením či zákazům orgánů veřejné moci bude nutné omezit plnění této smlouvy, jsou smluvní strany povinny plnění této smlouvy v souladu s těmito opatřeními, zákazy a doporučeními omezit. Důsledky těchto opatření, zákazů nebo doporučení na ustanovení této smlouvy upraví smluvní strany dodatkem k této smlouvě. Nedojde-li mezi smluvními stranami k uzavření takového dodatku, považuje se plnění této smlouvy za sjednané v rozsahu, který vyplývá z těchto opatření, zákazů a doporučení orgánů veřejné moci.